EDIȚIE ÎN LIMBA ROMÂNĂ

# حكم إحياء الآثار والعناية بأمور الجاهلية وشخصياتها

## Vestigiile istorice și epoca ignoranței

Ṣāliḥ ibn Fawzān
al-Fawzān

INSTITUTUL TAWHID
tawhid.ro

Ṣāliḥ ibn Fawzān al-Fawzān

# Vestigiile istorice și cinstirea figurilor din epoca ignoranței

# حكم إحياء الآثار والعناية بأمور الجاهلية وشخصياتها

Traducere: Institutul Tawhid

**Institutul Tawhid**
România · 2026

Ediția I
Traducerea în limba română: Institutul Tawhid. Distribuție gratuită.
Textul arab al citatelor coranice: Tanzil Project (https://tanzil.net), Uthmani 1.1, licență CC BY 3.0.
Ediția-sursă: Ṣāliḥ al-Fawzān, حكم إحياء الآثار والعناية بأمور الجاهلية وشخصياتها, broșură arabă integrală de 23 de pagini, cu extrasele finale din cuvintele învățaților; fără an indicat în exemplarul consultat.
Institutul Tawhid · https://www.tawhid.ro

# Cuprins

Introducere ..... 1
Scopul privirii vestigiilor ..... 3
Categoriile vestigiilor și regulile privitoare la ele ..... 5
    În primul rând: relatările profetice ..... 5
    În al doilea rând: urmele desprinse de trupul său nobil ..... 6
    În al treilea rând: vestigiile în scrierile istoricilor și geografilor . 6
    În al patrulea rând: vestigiile turistice ..... 8
    Interdicția mândriei față de oamenii epocii ignoranței și a celebrării figurilor lor ..... 13
Extrase din cuvintele învățaților despre reînvierea vestigiilor .... 19
Glosar ..... 22
Bibliografie ..... 23
Indice ..... 24

# Introducere

## المقدمة

بسم الله الرحمن الرحيم

*În numele lui Allah, Cel Milostiv, Îndurător.*

Laudă lui Allah, Cel care ne-a cinstit prin Islam, ne-a poruncit să-l urmăm pe Profetul Muḥammad – binecuvântarea și pacea fie asupra lui – și ne-a interzis să readucem la viață vestigiile politeiștilor și ale adoratorilor de idoli. În continuare:

Printre planurile masoneriei se află reînvierea vestigiilor epocii ignoranței, mai ales în țările Islamului. Astfel, în țările musulmane a apărut propaganda pentru reînvierea vestigiilor oamenilor din epoca ignoranței, pentru a atrage turiști, din mândrie față de ele și pentru a obține câștiguri de pe urma lor. Organizații străine îi încurajează în această privință.

Musulmanii trebuie să renunțe la această faptă și la participarea alături de necredincioși și la imitarea lor, pentru a proteja credința în unicitatea lui Allah, pentru a se îndepărta de practicile epocii ignoranței și pentru a rămâne atașați de religia Islamului și de credința în unicitatea lui Allah. Nu avem nici cinste, nici scăpare de politeism și inovații decât părăsind mijloacele care duc la politeism și înlăturând inovațiile. Să ne ocupăm de reînvierea Sunnei, împlinind porunca Profetului ﷺ, care a spus:

فإنه من يعش منكم فسيرى اختلافا كثيرا فعليكم بسنتي وسنة الخلفاء الراشدين من بعدي، تمسكوا بها وعضوا عليها بالنواجذ، وإياكم ومحدثات الأمور، فإن كل محدثة بدعة وكل بدعة ضلالة

*„Cel dintre voi care va trăi va vedea multe dezacorduri. Urmați, așadar, Sunna mea și Sunna califilor drept călăuziți de după mine; țineți-vă de ea și prindeți-o cu măselele. Feriți-vă de lucrurile nou introduse, căci orice lucru nou introdus este o inovație și orice inovație este rătăcire."*[1]

1 Fragment din hadithul lui al-ʿIrbāḍ ibn Sāriya, relatat de imamul Aḥmad (4/126), Abū Dāwūd (4607) și al-Tirmidhī (2676).

# Scopul privirii vestigiilor

## القصد من النظر في الآثار

**1.** Necredincioșii privesc vestigiile cu admirație, îi venerează pe cei cărora le-au aparținut – faraoni, tirani și despoți – și obțin câștiguri de pe urma vizitatorilor. Se mândresc cu ele și cu acei necredincioși, tirani și nelegiuiți, deoarece le urmează calea și pășesc pe urmele lor.

Prin reînvierea lor doresc, de asemenea, să mențină necredința și să lupte împotriva religiei profeților, pacea fie asupra lor.

**2.** Musulmanii însă privesc aceste vestigii pentru a lua aminte și a învăța o lecție, punând în practică spusele lui Allah Preaînaltul:

﴿قُلْ سِيرُواْ فِي ٱلْأَرْضِ فَٱنظُرُواْ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلْمُجْرِمِينَ﴾

*„Spune: «Cutreierați pământul și vedeți care a fost sfârșitul nelegiuiților!»”*

Coran 27:69

Allah Preaînaltul a mai spus:

﴿أَفَلَمْ يَسِيرُواْ فِى ٱلْأَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَآ أَوْ ءَاذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا فَإِنَّهَا لَا تَعْمَى ٱلْأَبْصَٰرُ وَلَٰكِن تَعْمَى ٱلْقُلُوبُ ٱلَّتِى فِى ٱلصُّدُورِ﴾

*„Oare nu au umblat ei pe pământ, ca să aibă inimi cu care să priceapă și urechi cu care să audă? Nu ochii orbesc, ci inimile din piepturi orbesc."*

Coran 22:46

Aceasta urmează după spusele Lui Preaînaltul:

﴿فَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَٰهَا وَهِىَ ظَالِمَةٌ فَهِىَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَبِئْرٍ مُّعَطَّلَةٍ وَقَصْرٍ مَّشِيدٍ﴾

*„Câte cetăți am nimicit pe când erau nedrepte, iar acum zac prăbușite peste acoperișurile lor! Și câte fântâni părăsite și palate înalte!"*

Coran 22:45

Și a spus Preaînaltul:

﴿فَتِلْكَ بُيُوتُهُمْ خَاوِيَةً بِمَا ظَلَمُوٓاْ﴾

*„Iată casele lor pustii, din pricina nedreptății pe care au săvârșit-o!"*

Coran 27:52

Ei nu le privesc cu mândrie și admirație, nu le îngrijesc și nu sapă după ceea ce se află îngropat din ele.

# Categoriile vestigiilor și regulile privitoare la ele

## حكم إحياء الآثار – أنواع الآثار

**În primul rând: relatările profetice**
Prin acestea se înțelege ceea ce s-a transmis de la Profet ﷺ din hadithurile nobile, numite și Sunna. Ele ocupă locul al doilea în privința venerării și a folosirii ca dovadă, după Nobilul Coran. Denumirea de āthār se mai folosește și pentru ceea ce s-a transmis de la predecesorii evlavioși: judecăți și opinii privind normele religioase. Aceste relatări profetice, opinii și judecăți ale predecesorilor trebuie îngrijite și păstrate, căci ele constituie sursele religiei islamice după Nobilul Coran. Învățații s-au preocupat să le păstreze, să le fixeze cu precizie, să le transmită și să le înțeleagă sensurile. Au numit aceasta disciplina relatărilor sau știința relatărilor și au alcătuit numeroase lucrări de tip Sunan, Sahīh, Musnad și Āthār.

Profetul ﷺ a asemănat ceea ce a adus din Carte și Sunna cu ploaia care cade asupra pământului:

**O parte a pământului** a păstrat apa și a făcut să crească iarba. Oamenii și-au potolit setea din apa adunată și au păscut iarba. Așa sunt învățații care păstrează relatările și înțeleg normele religioase.

**O altă parte** a reținut apa, dar nu a făcut să crească iarbă, fiind un pământ sterp. Totuși, ea a păstrat apa, iar oamenii și-au potolit setea din apa adunată. Așa sunt cei care memorează relatările fără a avea o înțelegere aprofundată a normelor religioase.

În ambele categorii există bine.

**O a treia parte** nu a reținut apa și nu a făcut să crească iarbă. Așa este cel care nu a primit călăuzirea lui Allah adusă de Trimis ﷺ și nu i-a acordat nicio atenție.

### În al doilea rând: urmele desprinse de trupul său nobil

Acestea sunt sudoarea, saliva, părul și hainele care i-au atins trupul. Se caută binecuvântare prin ele și vindecare prin ceea ce s-a păstrat din ele. Acest lucru este specific Profetului ﷺ și nimănui altcuiva.

### În al treilea rând: vestigiile în scrierile istoricilor și geografilor

Aceștia descriu ținuturi și regiuni și alcătuiesc lucrări despre ele, precum Muʿjam al-buldān de Yāqūt al-Ḥamawī, Ṣifat Jazīrat al-ʿArab de al-Hamdānī și Ṣaḥīḥ al-akhbār ʿammā fī bilād al-ʿArab min al-āthār. Dacă aceste vestigii au legătură cu norme religioase ori cu evenimente istorice sau dacă sunt pomenite în poeziile arabilor, ele constituie mărturii pentru limba arabă. Din aceste vestigii se pot trage foloase istorice, lingvistice și de altă natură. Poeții le evocau în versurile lor, amintindu-și de iubitele care locuiseră acolo. Își începeau astfel poemele, cum este Muʿallaqa lui Imruʾ al-Qays, în care spune:

قفا نبك من ذكرى حبيب ومنزل بسقط اللوى بين
الدخول فحومل

*„Opriți-vă, să plângem amintirea iubitei și a locuinței,*
*la Siqṭ al-Liwā, între al-Dakhūl și Ḥawmal.”*
Imruʾ al-Qays

La fel sunt spusele lui Labīd:

عفت الديار محلها فمقامها بمنى تأبد غولها فرجامها

*„Au dispărut locuințele, locurile popasurilor scurte și lungi din Minā;*
*Ghawl și Rijām au rămas pustii.”*
Labīd

Și spusele lui al-Nābigha:

يا دار مية بالعلياء فالسند أقوت وطال عليها سالف الأبد

*„O, locuință a Mayyei din al-ʿAlyāʾ și al-Sanad,*
*ai rămas pustie, iar lungul timp de odinioară a trecut peste tine!”*
al-Nābigha

Și spusele lui al-Aʿshā:

ودع هريرة إن الركب مرتحل وهل تطيق وداعا
أيها الرجل

*„Ia-ți rămas-bun de la Hurayra, căci caravana pleacă!*
*Dar poți tu îndura despărțirea, omule?”*
al-Aʿshā

Iar ʿAntara a spus:

هل غادر الشعراء من متردم أم هل عرفت الدار بعد
توهم يا دار عبلة بالجواء تكلمي وعمي صباحا دار
عبلة واسلمي

*„Au mai lăsat poeții vreun loc de cârpit?*
*Ori ai recunoscut locuința după șovăieli?*
*O, locuință a ʿAblei din al-Ǧiwā', vorbește!*
*Bună dimineața, locuință a ʿAblei, și fii în pace!"*
ʿAntara

**În al patrulea rând: vestigiile turistice**
Acestea au devenit o resursă economică pentru unele state și constituie subiectul discuției noastre. Ele se împart în mai multe categorii:

**1.** Vestigiile neamurilor nimicite și pedepsite: ținuturile neamului Thamūd de la al-Ḥijr, ținuturile neamului ʿĀd de la al-Aḥqāf, ținuturile Madyanului și ale neamului lui Lot. Despre ele Allah Preaînaltul a spus:

﴿فَتِلْكَ بُيُوتُهُمْ خَاوِيَةً بِمَا ظَلَمُوٓاْ﴾

*„Iată casele lor pustii, din pricina nedreptății pe care au săvârșit-o!"*
Coran 27:52

Tot astfel sunt vestigiile neamului ʿĀd din al-Aḥqāf.

Aceste vestigii sunt privite pentru a primi o îndemnare și a lua aminte, după cum a spus Allah Preaînaltul:

﴿فَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَـٰهَا وَهِىَ ظَالِمَةٌ فَهِىَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَبِئْرٍ مُّعَطَّلَةٍ وَقَصْرٍ مَّشِيدٍ أَفَلَمْ يَسِيرُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ فَتَكُونَ لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَآ أَوْ ءَاذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا فَإِنَّهَا لَا تَعْمَى ٱلْأَبْصَـٰرُ وَلَـٰكِن تَعْمَى ٱلْقُلُوبُ ٱلَّتِى فِى ٱلصُّدُورِ﴾

*„Câte cetăți am nimicit pe când erau nedrepte, iar acum zac prăbușite peste acoperișurile lor! Și câte fântâni părăsite și palate înalte! Oare nu au umblat ei pe pământ, ca să aibă inimi cu care să priceapă și urechi cu care să audă? Nu ochii orbesc, ci inimile din piepturi orbesc."*

Coran 22:45–46

Când Profetul ﷺ a trecut prin ținuturile neamului Thamūd, în drumul său spre expediția de la Tabūk, le-a spus Companionilor săi:

لا تدخلوا على هؤلاء المعذبين إلا أن تكونوا باكين، أن يصيبكم مثل ما أصابهم

*„Nu intrați la acești oameni care au fost pedepsiți decât plângând, ca să nu vă lovească ceea ce i-a lovit pe ei!"*[2]

2 Hadith convenit asupra autenticității sale, relatat de la Ibn ʿUmar de al-Bukhārī (4420) și Muslim (2980).

Așadar, nu le privim cu admirație, pentru a ne mândri cu ele ori din considerente economice, așa cum fac statele nemusulmane sau cele musulmane care le imită. Acest lucru contrazice ceea ce religia noastră a stabilit în privința lor: să nu le acordăm grijă și protecție, cu atât mai puțin să obținem câștiguri de pe urma lor.

Nu este îngăduit să locuim în ele și nici să deschidem acolo proiecte de investiții – restaurante, cafenele și hoteluri – pentru a încuraja vizitarea lor și a atrage turiști necredincioși în țările musulmanilor.

**2.** Printre ele se află și vestigii din epoca ignoranței de dinaintea Islamului. Dacă acestea au fost locuri de adorare din acea epocă, ni s-a poruncit să le ștergem urmele și să le distrugem însemnele, pentru a ne păzi credința de moștenirea epocii ignoranței care duce la politeism. Profetul ﷺ a poruncit spargerea idolilor, distrugerea lor și îndepărtarea urmelor lor. A interzis să fie readuși la viață și să fie imitați cei care îi adorau. Un exemplu este bărbatul care l-a întrebat după ce făgăduise să sacrifice niște cămile la Buwāna – numele unui loc de lângă Rābigh. Profetul ﷺ a spus:

هل كان فيها وثن من أوثان الجاهلية يعبد؟ قالوا: لا. قال: هل كان فيها عيد من أعيادهم؟ قالوا: لا. قال: أوف بنذرك، فإنه لا وفاء لنذر في معصية الله، ولا فيما لا يملك ابن آدم

*„Se afla acolo vreun idol dintre idolii epocii ignoranței, care să fie adorat?" Au răspuns: „Nu." A întrebat: „Se ținea acolo vreo sărbătoare de-a lor?" Au răspuns: „Nu." Atunci a spus: „Împlinește-ți făgăduința, căci nu se împlinește o făgăduință care presupune neascultare față de Allah și nici una privitoare la ceea ce fiul lui Adam nu stăpânește."*[3]

3 Relatat de Abū Dāwūd (3315), din hadithul lui al-Ḍaḥḥāk.

Nu este îngăduit să păstrăm acești idoli ori bucăți din ei, să săpăm după ei sau să-i aducem din țările necredincioșilor, așa cum a făcut ʿAmr ibn Luḥayy, care a adus idolii din ținuturile Șamului în Ḥijāz, a schimbat religia lui Avraam și a poruncit să fie adorați în locul lui Allah.

**3.** Dacă aceste vestigii ale epocii ignoranței nu sunt însemne ale religiei politeiștilor, iar asupra locuitorilor lor nu s-a abătut o pedeapsă, ci au fost doar locuințe și locuri în care au trăit, ele sunt lăsate în pace. Nu li se acordă îngrijire și nu sunt restaurate, până când se șterg și dispar, asemenea celorlalte ruine.

**4.** Dacă sunt potrivite pentru locuire ori agricultură, ele pot fi locuite și cultivate.

**5.** Dacă aceste vestigii au fost locuințe ale musulmanilor, dar au fost părăsite, abandonate și nu mai sunt necesare, sunt lăsate în pace, fără să li se acorde atenție. Nu li se atribuie însemnătate religioasă sau lumească și nu este înlăturat dreptul de proprietate al celor care le-au moștenit de la înaintașii lor.

**6.** Dacă aceste vestigii sunt legate de oameni evlavioși ori de regi venerați – precum moscheile, locurile lor de întrunire, palatele și celelalte obiecte pe care le foloseau – și au ajuns în ruină și au fost abandonate, nu este îngăduit să li se acorde grijă și să fie reînviate. Aceasta duce la politeism, prin căutarea binecuvântării prin ele și prin credințele legate de cei cărora le-au aparținut. Așa li s-a întâmplat fiilor lui Israel, când au urmărit urmele profeților și ale oamenilor lor evlavioși, iar aceasta i-a dus la politeism.

Când ʿUmar – Allah să fie mulțumit de el – a văzut niște oameni mergând la un copac de la al-Ḥudaybiyya, despre care pretindeau că este copacul sub care avusese loc legământul mulțumirii, i-a mustrat și a poruncit să fie tăiat copacul. Cu atât mai mult nu trebuie reînviate moscheile vechi și abandonate: moscheea lui ʿAlī, cum o numesc ei în Khaybar, cele șapte moschei din Medina, moscheea al-Kūʿ și moscheea lui ʿAddās din al-Ṭāʾif. Aceste moschei nu se reînvie și nu se vizitează, după cum nu se construiesc moschei în locurile asociate cu oamenii evlavioși ori deasupra mormintelor lor.

Profetul ﷺ i-a blestemat pe cei care fac aceasta, fiindcă este unul dintre mijloacele și căile care duc la politeism.

El ﷺ le-a blestemat pe femeile care vizitează mormintele, precum și pe cei care ridică moschei și aprind lumini deasupra lor. A înștiințat că acela care face aceasta se numără printre cele mai rele făpturi înaintea lui Allah. Musulmanilor nu le este, așadar, îngăduit să facă la fel și să-i imite, deoarece religia noastră interzice acest lucru.

Au apărut acum organizații internaționale care se ocupă de aceste vestigii, le reînvie și le păstrează. Unii musulmani neștiutori le imită și au aderat la aceste organizații. Conducătorii musulmanilor trebuie să împiedice acest lucru și să-și curețe țările de el. Allah Preaînaltul a spus:

﴿وَلَا تَكُونُواْ مِنَ ٱلۡمُشۡرِكِينَ مِنَ ٱلَّذِينَ فَرَّقُواْ دِينَهُمۡ وَكَانُواْ شِيَعٗا كُلُّ حِزۡبِۭ بِمَا لَدَيۡهِمۡ فَرِحُونَ﴾

*„Și nu fiți dintre politeiști, dintre cei care și-au dezbinat religia și au ajuns în secte, fiecare grup bucurându-se de ceea ce are.”*

Coran 30:31–32

Nu ne mândrim cu aceste vestigii și nu ne fălim cu ele. Nu spunem că ne leagă de trecut, așa cum spun neștiutorii, ci ne mândrim cu religia noastră și ne ținem de ea. Prin ea, Allah ne-a făcut să nu avem nevoie de nimic altceva. Căutarea cinstei în altceva aduce umilință și înjosire, după cum a spus conducătorul credincioșilor, ʿUmar:

نحن أمة أعزنا الله بالإسلام فمهما ابتغينا العز بغيره أذلنا الله

*„Suntem un neam pe care Allah l-a cinstit prin Islam. Dacă vom căuta cinstea în altceva, Allah ne va umili.”*

ʿUmar ibn al-Khaṭṭāb

Nu ne legăm în niciun fel de epoca ignoranței. Profetul ﷺ ne-a avertizat împotriva oricărui lucru care ne leagă de ea.

## Interdicția mândriei față de oamenii epocii ignoranței și a celebrării figurilor lor

La fel, nu este îngăduit să fie reînviate vestigiile oamenilor din epoca ignoranței, să le fie celebrate personalitățile, să fie organizate evenimente pentru ele și să fie aduși poeți și oameni de litere pentru a reînvia aceste amintiri detestate.
Conducătorul credincioșilor, ʿUmar ibn al-Khaṭṭāb – Allah să fie mulțumit de el – a spus:

نحن أمة أعزنا الله بالإسلام فمهما ابتغينا العز بغيره أذلنا الله

*„Suntem un neam pe care Allah l-a cinstit prin Islam. Dacă vom căuta cinstea în altceva, Allah ne va umili."*
ʿUmar ibn al-Khaṭṭāb

Musulmanilor nu le este, așadar, îngăduit să se mândrească cu oamenii epocii ignoranței, adică cei de dinaintea Islamului. Epoca ignoranței și oamenii ei sunt osândiți. Musulmanilor nu li se cuvine să părăsească mândria față de Islam și de musulmani și să se îndrepte spre mândria și fala legate de epoca ignoranței și de oamenii ei. Aceasta înseamnă reînvierea epocii ignoranței pe care Allah a înlăturat-o prin Islam, dându-le musulmanilor în schimb ceva mai bun. Tot ceea ce este atribuit epocii ignoranței este osândit: patima ei partizană, bănuiala ei, afișarea podoabelor, chemarea ei la solidaritate, apelul ei și judecata ei. Profetul ﷺ a spus:

من تعزى بعزاء الجاهلية فأعضوه بهن أبيه ولا تكنوا

*„Celui care cheamă la solidaritatea epocii ignoranței spuneți-i să muște organul tatălui său, fără să folosiți eufemisme.”*[4]

Și a spus ﷺ:

لينتهين أقوام يفتخرون بآبائهم الذين ماتوا إنما هم فحم جهنم أو ليكونن أهون على الله من الجعلان، إن الله أذهب عنكم عبية الجاهلية، ونفخرها بالآباء، إنما هو مؤمن تقي أو فاجر شقي، الناس من آدم وآدم خلق من تراب

*„Să înceteze oamenii care se laudă cu strămoșii lor morți, care nu sunt decât cărbuni ai Gheenei, altfel vor fi mai neînsemnați înaintea lui Allah decât gândacii de bălegar! Allah a înlăturat de la voi trufia epocii ignoranței și mândria ei față de strămoși. Omul este fie un credincios evlavios, fie un nelegiuit nenorocit. Oamenii sunt din Adam, iar Adam a fost creat din țărână.”*[5]

4 Relatat de imamul Aḥmad (5/136), din hadithul lui Ubayy ibn Kaʿb.

5 Relatat de al-Tirmidhī (3955), Abū Dāwūd (5118) și Aḥmad (6/361). Formularea citată este a lui al-Tirmidhī, din hadithul lui Abū Hurayra – Allah să fie mulțumit de el.

Tot ceea ce este legat de epoca ignoranței – persoane, vestigii și manifestări de orgoliu – este osândit și nu trebuie să constituie motiv de mândrie. Aceasta înseamnă reînvierea practicilor epocii ignoranței și uitarea binefacerii Islamului, cu cinstea și demnitatea pe care le cuprinde:

﴿وَلِلَّهِ ٱلْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِۦ وَلِلْمُؤْمِنِينَ﴾

*„A lui Allah este cinstea, a Trimisului Său și a credincioșilor."*
Coran 63:8

Allah Preaînaltul a spus:

﴿وَأَنتُمُ ٱلْأَعْلَوْنَ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ﴾

*„Voi sunteți cei deasupra, dacă sunteți credincioși."*
Coran 3:139

Și a spus Preaînaltul:

﴿ٱلْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِى وَرَضِيتُ لَكُمُ ٱلْإِسْلَـٰمَ دِينًا﴾

*„Astăzi v-am desăvârșit religia, am împlinit asupra voastră binefacerea Mea și am încuviințat pentru voi Islamul ca religie."*
Coran 5:3

Cinstea și binele se găsesc în religia noastră, căci Allah a desăvârșit-o, a împlinit-o și a încuviințat-o pentru noi. În afara ei se află umilință și înjosire, mai ales în ceea ce ne întoarce la practicile epocii ignoranței și la oamenii ei. Allah a înlăturat de la noi trufia acesteia și mândria ei; trufia înseamnă fală, orgoliu și îngâmfare. Atribuirea acestor lucruri epocii ignoranței le osândește și avertizează împotriva lor. Tot ceea ce este pus în

legătură cu epoca ignoranței este osândit. Reînvierea mândriei ei, glorificarea oamenilor ei și imitarea lor înseamnă a întoarce spatele Islamului și a-i tăgădui meritul. Aceasta este nerecunoștință față de binefacerea primită, uitarea măreției Islamului și o întoarcere înapoi.
Epoca ignoranței nu este cunoscută decât prin dezbinare, neînțelegeri, necredință, politeism, consumarea cametei și a mortăciunii, îngroparea de vii a fetelor și nedreptate. De la Ibn ʿAbbās – Allah să fie mulțumit de amândoi – s-a relatat că Profetul ﷺ a spus:

أبغض الناس إلى الله ثلاثة ملحد في الحرم ومبتغ في الإسلام سنة الجاهلية ومطلب دم امرئ بغير حق ليهريق دمه

*„Trei oameni sunt cei mai urâți de Allah: cel care se abate în Sanctuar, cel care caută în Islam o practică a epocii ignoranței și cel care urmărește pe nedrept sângele unui om, pentru a-l vărsa."*[6]

Și a spus ﷺ:

ألا كل شيء من أمر الجاهلية تحت قدمي موضوع

*„Luați aminte! Tot ceea ce ține de epoca ignoranței este lepădat sub picioarele mele."*[7]

6 Relatat de al-Bukhārī (6882).
7 Relatat de Muslim (1218), în hadithul lung al lui Jābir ibn ʿAbd Allāh.

ʿUmar ibn al-Khaṭṭāb – Allah să fie mulțumit de el – a spus:

تنقض عرى الإسلام عروة عروة إذا نشأ في الإسلام
من لا يعرف الجاهلية

*„Legăturile Islamului se vor desface una câte una atunci când în Islam vor crește oameni care nu cunosc epoca ignoranței."*
ʿUmar ibn al-Khaṭṭāb

Cel care vrea să readucă practicile epocii ignoranței, îi venerează figurile, le celebrează și organizează manifestări în cinstea lor vrea să înalțe ceea ce Trimisul ﷺ a înlăturat și să le reînvie obiceiurile și tradițiile. Să nu fie deschisă această ușă pe care Trimisul ﷺ a închis-o! Un asemenea om trebuie oprit, ca să nu deschidă asupra oamenilor un rău. Când un evreu a vrut să le amintească neamurilor al-Aws și al-Khazraj de războaiele din epoca ignoranței, după ce Allah le dăruise Islamul și unirea, Allah Preaînaltul a revelat:

﴿وَٱعْتَصِمُواْ بِحَبْلِ ٱللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُواْ وَٱذْكُرُواْ نِعْمَتَ ٱللَّهِ
عَلَيْكُمْ إِذْ كُنتُمْ أَعْدَآءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ فَأَصْبَحْتُم
بِنِعْمَتِهِۦٓ إِخْوَٰنًا﴾

*„Țineți-vă cu toții de frânghia lui Allah și nu vă dezbinați! Amintiți-vă de binefacerea lui Allah asupra voastră: erați dușmani, iar El v-a unit inimile și ați devenit frați prin binefacerea Lui."*
Coran 3:103

Suntem datori să respingem practicile epocii ignoranței și să nu ne mândrim cu ele, cu oamenii sau cu figurile ei. Aceasta înseamnă reînvierea epocii ignoranței și alierea cu necredincioșii. Fiecare trib ar vrea astfel să reînvie amintirea celor din epoca ignoranței cu care se înrudește. S-ar întoarce între noi lauda față de strămoși și ar apărea dezbinarea, neînțelegerile și divizarea. Slavă lui Allah, El ne-a făcut frați în Islam! Niciun arab nu este superior unui nearab și niciun alb unui negru decât prin evlavie:

﴿إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِندَ ٱللَّهِ أَتْقَىٰكُمْ﴾

*„Cel mai cinstit dintre voi înaintea lui Allah este cel mai evlavios dintre voi."*

Coran 49:13

Mândria și cinstea noastră vin din religia noastră, nu din genealogii, țări, strămoși, triburi, măreția epocii ignoranței ori laudele ei. Îl rugăm pe Allah Preaînaltul să ne dăruiască înțelegerea religiei Sale și să ne facă statornici în ea.

رضينا بالله ربا وبالإسلام دينا وبمحمد صلى الله عليه وسلم نبيا ورسولا

*„Suntem mulțumiți cu Allah ca Domn, cu Islamul ca religie și cu Muḥammad – binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra lui – ca profet și trimis."*

Dacă nu este îngăduit să organizăm o sărbătoare de comemorare pentru marile personalități ale Islamului, cum ar putea fi îngăduit să organizăm o comemorare pentru marile personalități ale epocii ignoranței și să ne mândrim cu ele? Fie că cel venerat era curajos, precum ʿAntara, ori darnic, precum Ḥātim și Ibn Judʿān, necredința și politeismul lor le umbresc dărnicia și curajul.

# Extrase din cuvintele învățaților despre reînvierea vestigiilor

## مقتطفات من كلام أهل العلم في تحريم إحياء الآثار

**1. Șeicul Islamului Ibn Taymiyya – Allah să aibă milă de el – a spus:**[8]

*„Trimisul lui Allah ﷺ nu a construit în Mecca altceva decât Moscheea cea Sfântă. Nu a prescris comunității sale să viziteze locul nașterii sale ori alt loc și nici locul de la al-ʿAqaba, dincolo de Minā. Nici el, nici Companionii săi nu s-au dus la peștera Ḥirāʾ și nici în vreun alt loc din împrejurimile Meccăi."*

**2. Șeicul Muḥammad ibn Ibrāhīm – Allah să aibă milă de el – a spus:**[9]

*„Cât despre transformarea casei lui al-Arqam ibn Abī al-Arqam într-un loc de vizitare pentru cei care vin la Casa cea Sfântă, căutând binecuvântare prin ea în orice fel – fie printr-un anunț pe care să scrie «Casa lui al-Arqam» și deschiderea ei pentru vizitare, fie prin transformarea ei în bibliotecă, muzeu sau școală – aceasta este o faptă pe care nu au săvârșit-o mai înainte Companionii. Ei știau mai bine decât ceilalți ce chemare la Islam avusese loc în acea casă și cum fusese ea primită. Dimpotrivă, ei o socoteau casa lui al-Arqam, de care el putea dispune ca de celelalte case."*

**3. Șeicul ʿAbd al-ʿAzīz ibn Bāz – Allah să aibă milă de el – a spus:**[10]

8 Iqtiḍāʾ al-ṣirāṭ al-mustaqīm, p. 452.

9 Majmūʿ al-fatāwā al șeicului Muḥammad ibn Ibrāhīm (1/152).

10 Majmūʿ fatāwā Ibn Bāz (2/2).

În răspunsul său la un articol al unui jurnalist care chema la reînvierea vestigiilor, după ce a menționat dovezile religioase privind interzicerea acesteia, șeicul a spus:
„Dacă ai cunoscut dovezile religioase și cuvintele învățaților menționate mai înainte în această privință, știi că tot ceea ce a propus acel autor – venerarea vestigiilor islamice precum peștera Thawr, locul legământului mulțumirii și altele asemenea; reconstruirea a ceea ce s-a dărâmat din ele; chemarea la pavarea drumurilor spre ele; instalarea de ascensoare electrice la cele aflate la înălțime, precum cele două peșteri amintite; transformarea tuturor în locuri de vizitare; amplasarea de panouri și numirea de ghizi pentru vizitatori – contravine Legii islamice. Aceasta a venit să dobândească și să desăvârșească foloasele, să înlăture relele și să le reducă, precum și să închidă căile care duc la politeism și inovații și să le interzică, chiar dacă intenția celui care săvârșește asemenea fapte ori cheamă la ele ar fi bună. Ele duc la o mare stricăciune, la schimbarea însemnelor religiei și la introducerea unor lăcașuri, locuri de vizitare și acte de adorare pe care nici Allah, nici Trimisul Său ﷺ nu le-au prescris. Allah, Cel Atotputernic și Măreț, a spus:

﴿ٱلْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِى وَرَضِيتُ لَكُمُ ٱلْإِسْلَٰمَ دِينًا﴾

*«Astăzi v-am desăvârșit religia, am împlinit asupra voastră binefacerea Mea și am încuviințat pentru voi Islamul ca religie.»”*
Coran 5:3

Eu spun: cineva ar putea zice că aceste cuvinte privesc vestigiile a căror reînviere duce la politeism, pe când vestigiile spre care oamenii se îndreaptă pentru turism și recreere și de pe urma cărora se urmărește obținerea de câștiguri nu sunt de acest fel. Îi răspundem: reînvierea lor pentru vizitatori și turiști este un mijloc prin care cei superstițioși ajung să le venereze și să caute

binecuvântare prin ele. Ei s-au arătat foarte activi atunci când s-a deschis această ușă, s-au bucurat de această idee și au folosit-o ca argument pentru reînvierea vestigiilor politeiste și a practicilor inovate.

Această ușă trebuie, așadar, închisă din temelie. În plus, prin această faptă sunt atrași necredincioșii în țările musulmanilor și sunt răspândite printre musulmani purtarea și obiceiurile lor.

Binecuvântarea și pacea lui Allah fie asupra Profetului nostru Muḥammad, asupra familiei sale și a Companionilor săi.

# Glosar

**Āthār** آثار

Termen folosit în lucrare atât pentru relatările transmise de la Profet și de la predecesori, cât și pentru urme materiale sau vestigii istorice.

**Epoca ignoranței** الجاهلية

Jāhiliyya: perioada de dinaintea Islamului și practicile ei osândite în text.

**Politeism** الشرك

Asocierea altcuiva cu Allah în adorare.

**Sunna** السنة

Învățătura și calea Profetului, transmisă prin relatările autentice.

**Căutarea binecuvântării** التبرك

Tabarruk: căutarea binecuvântării printr-un lucru; lucrarea deosebește cazurile permise de cele care duc la politeism.

# Bibliografie

1. Aḥmad ibn Ḥanbal, al-Musnad: 4/126, 5/136 și 6/361.
2. Al-Bukhārī, al-Ṣaḥīḥ: 4420 și 6882.
3. Muslim, al-Ṣaḥīḥ: 1218 și 2980.
4. Abū Dāwūd, al-Sunan: 3315, 4607 și 5118.
5. Al-Tirmidhī, al-Sunan: 2676 și 3955.
6. Ibn Taymiyya, Iqtiḍāʾ al-ṣirāṭ al-mustaqīm, p. 452.
7. Muḥammad ibn Ibrāhīm Āl al-Shaykh, Majmūʿ al-fatāwā, 1/152.
8. ʿAbd al-ʿAzīz ibn Bāz, Majmūʿ al-fatāwā, 2/2.
9. Yāqūt al-Ḥamawī, Muʿjam al-buldān.
10. Al-Hamdānī, Ṣifat Jazīrat al-ʿArab.
11. Ṣaḥīḥ al-akhbār ʿammā fī bilād al-ʿArab min al-āthār.

# Indice


binecuvântare 6, 11, 19, 21
epoca ignoranței 1, 2, 10, 11, 13, 14, 15, 16, 17, 18
faraoni 3
Ibn Bāz 19
Ibn Taymiyya 19
Mecca 19
Medina 11
morminte 11, 12
politeism 2, 10, 11, 16, 18, 20
relatări 5
Sunna 2, 5
turism 8, 20
vestigii 1, 3, 5, 6, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15, 19, 20, 21
ʿUmar 9, 11, 12, 13, 17


Cules cu Libertinus Serif și Amiri. Institutul Tawhid.

CREDINȚĂ ȘI URMELE TRECUTULUI

# Între învățătură și venerare

O clarificare a categoriilor de vestigii și a regulilor privitoare la ele.

Ce deosebire există între păstrarea relatărilor religioase, studierea urmelor trecutului și venerarea locurilor? Șeicul Ṣāliḥ al-Fawzān explică aceste categorii și regulile lor, apoi discută mândria față de epoca ignoranței și prezintă extrase din cuvintele învățaților.

INSTITUTUL TAWHID

tawhid.ro